

Verslag Overleg Literaire Organisatoren

Datum: **21 september 2024**
Tijd: **13:00 - 15:00**
Locatie: **Poetik Bazar (Koninklijke Sinte-Mariastraat 22a, 1030 Schaarbeek)**
Voorzitter: **Heleen Driesen (Strippgids)**
Secretaris: **Lora De Baeremaeker**

Aanwezig

Heleen Driesen (Strippgids), Bruno Willaert (Pulp de Luxe), Lisa Van der Auwera (VAV), Marijke Rekkers (Villa Verbeelding), Michaël Vandebril (Boeken en Letteren Stad Antwerpen), Marianne Hommersom (deBuren), Douwe Haenen (Curieus), Roel Van Der Schueren (De Letterie), Lieve De Smet (Huis van de Dichter), Toon Van Mierlo (Passa Porta), Dave Van Robays (Poëziecentrum), Ellen Van Pelt (PEN Vlaanderen), Miksi Brouwers (SpeakEasy Spoken Word BXL), Pim Cornelussen (VONK & Zonen), Lora De Baeremaeker (OLO)

Verontschuldigd

Lara Rogiers (Literatuur Vlaanderen), Vincent Coomans (Bibliotheek Kortrijk), Tim Thomaes (Dans! Dichter! Dans!), Saskia Boets (Luisterpuntbibliotheek), Philip Meersman (ivzw World Poetry Slam Organization aisbl), Ingrid Tiggelovend (Uitgeverij Sesam), Ivy Steinberger (Confituur Boekhandels), Diane 's Heeren (Letterenhuis), Dirk Terryn (Lezerscollectief), Elizabeth Geerts (Grafixx), Hein Huyghe (verb(l)ind vzw), An Leenders (Creatief Schrijven)

duur

1. Voorstellingsrondje, goedkeuren notulen 25/06/2024 **5'**
Verslag goedgekeurd, geen opmerkingen

2. OLO intern **5'**

Nieuwe kernleden

De kerngroep van het OLO bestaat uit 10 organisaties, die samen het voorzitterschap delen. 8 van hen zijn structureel door Literatuur Vlaanderen gesubsidieerd. 2 van de kernleden zijn niet structureel gesubsidieerd, en wisselen iedere 2 jaar, met als doel kennis door te geven, zorgen en onderwerpen van deze brede groep binnen te brengen op een structureel niveau en transparant te zijn in de werkwijze.

Voor 2023 en 2024 waren dit Bibliotheek Kortrijk en Dans! Dichter! Dans!. In 2024 wordt een nieuwe selectieprocedure opgestart voor 2 nieuwe kernleden voor de periode 2025 - 2026.

Uiteindelijk hebben 2 kandidaten zich aangemeld om deze posities in te vullen: Miksi Brouwer van [SpeakEasy Spoken Word BXL](#), en Yves Kibi Puati Nelen van [Kibi's Academy](#).

Miksi was aanwezig en gaf een korte toelichting over haar motivatie. Ze benadrukte haar langdurige betrokkenheid bij het OLO als kleine vis in een grote vijver, en ziet haar lidmaatschap van de kerngroep als een kans om thema's zoals het belang van het vrijwaren van de artistieke vrijheid en het versterken van stemmen binnen de gemeenschap verder op te volgen.

Kibi meldde zich aan, maar ontbreekt op de vergadering. We nemen contact en lichten nog even de doelstellingen en engagementen van het OLO toe.

Ooproep: Op bezoek bij...

Het OLO bestaat uit bijna honderd literaire organisatoren, in al evenveel verschillende vormen en maten, waarvan u, beste lezer, er één bent. Eén van de kerntaken van het OLO is het netwerk van deze groep verstevigen. Een eerste stap daarin is elkaar beter leren kennen. Om dat te doen, komen we heel graag langs om je te interviewen over jouw organisatie. Vertel je zelf graag iets meer over je organisatie? Laat dat zeker weten via lora@literaireorganisatoren.be

3. Nieuws uit de vertegenwoordigingen

15'

Het OLO is vertegenwoordigd in zowel het BoekenOverleg, de Boon-prijs, Boektopia, als bij de VRT

3.1 VRT

Het laatste overleg kon niet bijgewoond worden, er wordt verslag opgevraagd.

3.2 BoekenOverleg

Er is sprake over een mogelijke btw-verhoging op boeken in Nederland naar 21%. Hoewel literaire organisaties hier niet direct door getroffen worden, kan dit wel gevolgen hebben voor auteurs, bibliotheken, boekhandels en uitgeverijen. Aangezien veel boeken over de grenzen heen worden verkocht tussen Nederland en Vlaanderen, is er nood aan duidelijke afspraken en beleid. Het BoekenOverleg zal dit nauwlettend volgen en proberen om snel in gesprek te gaan met beleidsmakers, zowel in Vlaanderen als Nederland, zodra er meer duidelijkheid is.

Vanuit Kunstenpunt komt er een persoonsonderzoek in de sector. Het is een onderzoek naar de persoonskenmerken van professionals in de sector en hun ervaringen met discriminatie en uitstluiting. Binnen drie maand zal dit afgerond zijn. De resultaten zullen dienen als input voor het meerjarenplan van Literatuur Vlaanderen, maar ook voor de nieuwe landschapstekening van Kunstenpunt.

Verder ging het ook over de werkgroep grensoverschrijdend gedrag (zie punt 4) en Boektopia (zie punt 3.3).

3.3 De Boon (25 maart 2025)

Er werd bevestigd dat "Vrienden van De Boon" middelen heeft ontvangen om het project verder te ondersteunen. Momenteel wordt er een lijst opgesteld van potentiële sponsors. De gaststad voor De Boon '26 wordt naar verwachting in Leuven bekendgemaakt, maar dit kan beïnvloed worden door de komende verkiezingen en coalitievorming. De ambitie is er wel om 26 en 27 reeds vast te leggen. Genk, Hasselt, of Brussel zijn op dit moment favorieten, maar er bestaat onzekerheid over hun interesse en de mate van return on investment. Het blijft een duur project voor een stad.

De huidige gaststad, Leuven, heeft al veel stappen ondernomen. De uitreiking gaat door in 30CC, de receptie en afterparty zullen plaatsvinden in de bibliotheek, waar ook een expositie van illustrator Johan Dockx loopt. Er wordt ingezet op een voortraject met auteurslezingen, waaronder in de gevangenisbibliotheek, die een leesbevorderingscampagne zal starten rond de genomineerde boeken. Er wordt samengewerkt met Gasthuisberg en de KU Leuven om de genomineerden te promoten, niet alleen de winnaar, zodat alle geselecteerde boeken de nodige aandacht krijgen.

Verder werd vermeld dat inwoners van Leuven met de achternaam "Boon" of "Bonen" een gratis lidmaatschap voor de bibliotheek ontvangen, en Culture Club is ook ingeboekt. De longlist wordt in december bekendgemaakt.

3.4 Boektopia (26 okt - 3 nov)

De website is inmiddels live en het programma grotendeels bekend, hoewel nog niet alle programma's zichtbaar zijn. Tijdens Boektopia zelf ligt de focus meer op lokale auteurs, terwijl de gaststeden (Antwerpen, Leuven, Genk/Hasselt - Boektopia *on tour*) meer internationale bijdragen zullen hebben. Er wordt weer samengewerkt met de VRT. Er komt wellicht een openingsmoment op zaterdagochtend.

De algehele consensus is dat de samenwerkingen veel vlotter verlopen dan vorig jaar, alleen voor de programma's in de steden liep er iets mis met het aanvraagformulier waardoor niet alles is geregistreerd. Als dat zo is, dan best even mailen naar steven@boektopia.be.

Alle activiteiten die tijdens Boektopia georganiseerd worden kunnen in de UIT-databank de tag Boektopia krijgen, enkel de activiteiten in de gaststeden worden op de website vermeld en ondersteund.

Het verslag van de laatste werkgroep is toegevoegd als bijlage.

Er wordt een gedragscode opgesteld vanuit de kerngroep van het OLO, getrokken door Passa Porta en VONK & Zonen in samenwerking met Anke Tilley. Deze is al een tijdje in ontwikkeling, en de bedoeling is dat er eind dit jaar een code klaar is die toepasbaar is voor het OLO.

Op dit moment is het een tweeledig document, waarin het tweede deel een richtlijn zou vormen die uitlegt hoe je zo'n gedragscode kan opnemen in de eigen werking. Op die manier wordt vermeden dat het document overgenomen wordt zonder het te specificeren naar de eigen werking, zonder dat dit te veel tijd in beslag zou nemen.

Op dit moment staat het traject echter stil, omdat er te weinig middelen zijn. Het BoekenOverleg wordt genoemd als een mogelijke bron van extra financiering, maar voorlopig is dat voor hen niet mogelijk. OLO heeft wel een budget dat kan gaan naar het werk dat reeds verricht is, maar zonder verdere ondersteuning kan het niet worden uitgebreid of afgewerkt.

Hoewel andere sectoren, zoals de podiumkunsten, verder staan in hun aanpak vanwege grotere middelen, blijft de literaire sector achter door het gebrek aan financiële ondersteuning en de kleinschaligheid van de organisaties.

Het belang van de problematiek wordt benadrukt, vooral gezien de risico's die auteurs lopen in onveilige situaties. Er wordt voorgesteld om opnieuw bij Literatuur Vlaanderen aan te dringen op ondersteuning en de kwestie hoger op de agenda te plaatsen. Er zijn reeds stappen gezet, maar verdere financiering is noodzakelijk om het beleid te verankeren en om op lange termijn vertrouwenspersonen op te leiden en te ondersteunen. Er wordt afgesproken dat VONK & Zonen een brief opstelt om de kwestie formeel voor te leggen aan Literatuur Vlaanderen en om aan te dringen op extra middelen.

5. Beleid maatschappelijk engagement: update

30'

Het werkdocument is toegevoegd als bijlage.

Er wordt een charter maatschappelijk engagement opgesteld vanuit de kerngroep van het OLO, hiervoor is een werkgroep 2 maal samengekomen, onder begeleiding van Wouter Hillaert. Uit die gesprekken kwam het idee voort dat het OLO zowel agenda zettend als agenda volgend kan zijn. Om agenda zettend te zijn, wordt het idee gelanceerd om te werken met een jaarthema, waarbij organisatoren aangespoord worden om met dit thema aan de slag te gaan, en het ook telkens tijdens een overleg aan bod komt. Om agenda volgend te zijn werd een procedure opgesteld die gevolgd kan worden als het nodig zou zijn.

Volgende OLO vergadering zullen we een jaarthema kiezen. Enkele ideeën die al gelanceerd zijn:

generatiekloven (te linken aan groeiende polariteit op verschillende vlakken tussen verschillende generaties)

ouderdom (meer nadruk op vergrijzing als maatschappelijk probleem)

gedeeld auteurschap (te linken aan makerscollectieven of aan AI)

taalbarrières (te linken aan populariteit van Engelstalige boeken onder jongeren, maar ook aan de drietaligheid van België)

In 2026 is er 30 jaar Vlaams-Nederlandse samenwerking

Andere voorstellen voor jaarthema's kunnen doorgegeven worden via mail naar Lora.

Opmerkingen

- Er wordt nogmaals opgemerkt dat een 2/3de meerderheid te weinig is. Het alternatief is dat er met veto's gewerkt wordt. Het feit dat de kerngroep een beslissing neemt voor het volledige OLO wordt als niet democratisch beschouwd.
- Er wordt voorgesteld om op het moment dat er een voorval plaatsvindt en iemand kaart aan dat het OLO zich daarover moet uitspreken, er een urgentie-vergadering kan ingepland worden, en dat er een uitnodiging verstuurd wordt naar het volledige OLO om daarbij aan te sluiten. Zo kunnen alle leden input geven en hun mening laten horen als ze dat zouden willen.
- Idee om eens te gaan horen bij OKO en Kunstenpunten hoe zij dat aanpakken.
- 2 mogelijke opties: ofwel onderschrijven als OLO, ofwel op een nominatieve manier.
- **Voorstel:** Er wordt expliciet ja gezegd, in plaats van expliciet neen. Leden die zich willen uitspreken worden opgesomd, en er wordt bij vermeld: 'leden van het OLO' of 'als deel van het OLO'
 - vanaf hoeveel intekenaars mag er een statement verspreid worden?

- 6. Vergoedingen literaire makers: standaardisering en indexering** 5'
- De afspraken over standaardvergoedingen voor literaire makers zijn voor het laatst geïndexeerd eind 2022, sindsdien is er geen aanpassing geweest. Er is behoefte om deze vergoedingen opnieuw te indexeren, zodat ze aansluiten bij de huidige economische realiteit. Aangezien de structuur van het OLO in de afgelopen twee jaar is veranderd, is het zinvol om deze herzieningen met het hele OLO te bespreken en goed te keuren.

Er is een idee om een tool te ontwikkelen die vergelijkbaar is met "Juist is Juist", waarin ook de senioriteit van de literaire makers wordt meegenomen. Hiervoor is een afspraak vastgelegd met VAV en Literatuur Vlaanderen.

7. Kalender van de leden: elk lid presenteert kort 3 komende evenementen 15'

Tijdens het OLO krijgt ieder lid die aan tafel zit de kans om enkele evenementen of agendapunten aan te kondigen, zodat we op de hoogte zijn van elkaars kalender, rekening kunnen houden met elkaar, en bij elkaar op bezoek kunnen komen.

Wanneer?	Wie/wat?	Waar?
Eind september	Nieuwe call De Letteristen	Oostende
1 oktober	Moeilijke Dingen Makkelijk Uitgelegd (Curieus & deBuren)	Brussel
3 oktober	Open mic week van het Nederlands (deBuren & SpeakEasy)	Brussel
3 - 12 oktober	Poetry Africa (waar SpeakEasy aanwezig zal zijn, als iemand interesse heeft in (Zuid)-Afrikaanse dichters, laat weten aan m.n.brouwer@gmail.com)	Johannesburg/Durban
6 oktober	Einde expo Dromen van Kleur (Villa Verbeelding)	Hasselt
10 oktober	SpeakEasy - open mic & workshop mental health	Brussel
18 oktober	Nieuw Geluid live (deBuren)	Brussel
19 oktober	Alle 18 goed! met de schrijftalenten (deBuren)	Brussel
19 oktober	Schrijvers voor Oekraïne (Boeken & Letteren, Arenberg, PEN Vlaanderen)	Arenberg
27 oktober	Start expo Karakters (Villa Verbeelding)	Hasselt
2 november	Crossing Border	Antwerpen
Oktober	Start Passa Podcast	online
Oktober	Start nieuwe jaargang Pulp	

	deLuxe	
7 - 9 november	deBuren festival	Brussel
11 november	Rock, Paper, Pencil festival (Stripgids)	Turnhout
16 november	Werkcongres (VAV)	Antwerpen
17 november	Free the Word (PEN Vlaanderen)	Leuven
17 november	Kunstendag voor kinderen (Villa Verbeelding)	Hasselt
18 november	Cultuurzaken: versterk je culturele organisatie	Gent
21 november	OLO tijdens Grafixx	Antwerpen
30 november	Watlab salon (VONK & Zonen)	Antwerpen
November	Boekenmaand	Antwerpen
November	Nobele prijs (Passa Porta) voor Octavia Butler	Brussel
eind november - begin december	Workshopreeks literair organiseren (VAV, Poëziecentrum, VONK & Zonen)	Gent & Antwerpen
12 - 13 december	Festival van de Gelijkheid (Curieus)	Gent
17 april	10-jarig jubileum Dans! Dichter! Dans!	Antwerpen
Juni 2025	GRID (Pulp deLuxe)	Gent
Maandelijks	Uitgelezen (Poëziecentrum, Behoud de Begeerte, VIERNULVIER)	Gent
Maandelijks	Drink & Draw (Pulp deLuxe)	Gent

8. Gastspreker

30'

Daniel Cunin besprak zijn ervaringen als vertaler van Vlaamse literatuur naar het Frans en de uitdagingen binnen dit vakgebied. Hij benadrukte het gebrek aan samenwerking tussen Vlaamse en Franstalige literaire gemeenschappen, en stelde vast dat er weinig aandacht is voor Vlaamse auteurs in Franstalige uitgeverijen en vice versa. Cunin wees op bureaucratische obstakels, zoals onduidelijkheden over subsidies voor vertalingen en een beperkte budgetverdeling, die de verspreiding van Vlaamse literatuur in Franstalig België belemmeren. Hij pleitte voor meer samenwerking tussen Vlaamse en Franstalige uitgeverijen, en stelde dat literaire prijzen en initiatieven, zoals de Euregio Literatuurprijs, een model zouden kunnen zijn voor België om de bekendheid van Vlaamse en Franstalige literatuur aan beide kanten te vergroten.

9. Varia

5'

- Cultuurloket → Cultuurzaken op 18 november: themadag voor culturele organisaties
- Wie wil kan een schrijfplek huren bij De Letteristen.
- De residenties van het Huis van de Dichter liggen stil door geen subsidies.
- De volgende OLO vergadering zal plaatsvinden op **21 november**, tijdens het Grafixx-festival